

усіх учасників освітнього процесу під час лекції та нівелюється недолік онлайн-навчання – зменшення комунікації.

З метою формування практичних навичок лабораторні роботи здійснюються в аудиторіях очно, за традиційним підходом: допуск до роботи, виконання та захист. З метою унаочнення матеріалу під час онлайн занять можуть використовуватись різноманітні симулятори та віртуальні лабораторії.

Запропонована організація навчально-пізнавальної діяльності майбутніх учителів природничих дисциплін під час вивчення «Органічної хімії» забезпечує можливості для досягнення програмних результатів навчання, нівелюючи недоліки дистанційного навчання. Перспективами подальших досліджень вважаємо необхідність проектування особистого електронного простору студентів – майбутніх учителів природничих дисциплін, при вивченні дисциплін хімічного циклу.

ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ «АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ», ЯК ФОРМА ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВИКЛАДАЧА

Каськів Мар'яна Володимирівна

кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри фундаментальних дисциплін, фаховий медичний коледж КЗВО "Рівненська медична академія"

kaskiv.m.v@rma.edu.ua

Сергєєва Ганна Миколаївна

вища категорія, старший викладач, викладач біології та екології, фаховий медичний коледж КЗВО "Рівненська медична академія"

anna_serge340@ukr.net

Постановка проблеми. У сучасних умовах для модернізації медичної освіти України надзвичайно актуальним є впровадження в навчальний процес вищих навчальних закладів інноваційних технологій [3, 4]. Підвищення якості вищої освіти визначається використанням нових методів і засобів навчання. Активне навчання потребує залучення студентів-медиків КЗВО «Рівненська медична академія» у навчальний процес. Зокрема, зростання кількості навчального матеріалу з вивчення «Анатомії людини» та брак навчального часу диктують надзвичайно активне використання новітніх технологій, які б дозволили підвищити інформативність та ефективність заняття.

Загальновідомий вислів про те, що всі люди різні, не просто фраза. Кожен із здобувачів освіти по-різному сприймає інформацію і реагує на неї. Але якщо реакції – це більше до визначення інтровертів і екстравертів, то в залежності від способу сприйняття студенти діляться на візуалів, аудіалів і кінестетиків. Це три основних типи мислення людини і дуже важливо враховувати цей фактор, особливо викладачам у процесі навчання дитини [1, 2]. На нашу думку до

найрезультативніших форм викладення навчального матеріалу, в першу чергу, необхідно віднести мультимедійні презентації, застосування яких значно полегшує процес навчання шляхом реалізації принципу наочності.

Серед інноваційних технологій навчання у КЗВО «Рівненська медична академія» важливе місце займають мультимедійні технології на заняттях при вивченні «Анатомії людини». Вони є простими, доступними, та ефективними при вивченні фундаментальних дисциплін. Можуть використовуватися як засіб якісної наочності при вивченні нового та складного навчального матеріалу, на теоретичних та лабораторних заняттях, а також відкривають нові, ще недостатньо досліджені можливості вдосконалення навчальної діяльності.

Виклад основного матеріалу. Дослідження присвячене розвитку методики організації і проведення теоретичних та практичних занять з «Анатомії людини» у КЗВО «Рівненська медична академія». Для дослідження ефективності застосування різних форм і методів навчання при вивченні фундаментальних дисциплін предметів біологічного циклу проведено опитування та збір результатів дослідження шляхом заповнення респондентами опитувальників, створених у google-form. Опитано 50 студентів КЗВО «Рівненська медична академія». Студенти оцінювали ступінь значимості та ефективності для себе різних засобів навчання по 5-ти бальній системі.

Результати нашого дослідження показали, що під час вивчення предмету «Анатомії людини» студенти віддають перевагу аудиторній роботі (3,48 балів) і лабораторним заняттям (4,29 балів). Високий рейтинг ефективності для засвоєння матеріалу отримали такі форми навчання як ведення друкованих зошитів для практичних занять з «Анатомії людини» відповідно (3,55 бали).

Силабус дисципліни засвідчує і про досить високу частку самостійної та індивідуальної роботи, що відводиться на вивчення «Анатомії людини», ці методичні прийоми навчання студенти КЗВО «Рівненська медична академія» вважають для себе не досить ефективними. Досвід засвідчує про те, що такі форми як: самостійне опрацювання відповідних питань курсу вивчення «Анатомії людини», пошук відповідей на проблемні питання, написання рефератів, проектів виявились для студентів найбільш складними при засвоєнні нового матеріалу (ефективність в межах 2,2-3,0 бали).

Найбільш дієвим засобом контролю студенти КЗВО «Рівненська медична академія» вважають усне опитування, диспут, бесіду (4,05 бали), проте відзначають достатню ефективність тестів і модульних контрольних робіт в системі *Moodle* який є для підтримки денної, заочної та дистанційної форм навчання в КЗВО «Рівненська медична академія» (по 3, 43 бали), рис. 1.

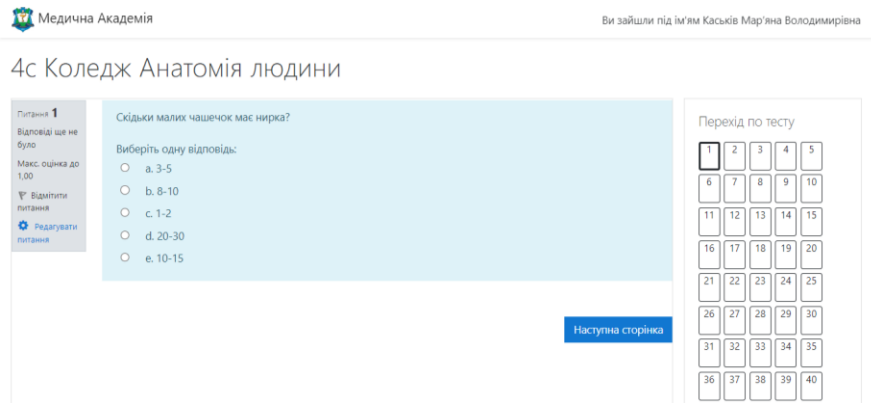

Рис. 1. Moodle – безкоштовна, відкрита (Open Source) система управління навчанням

Тому враховуючи, що навчальний процес в закладах освіти протягом останніх років (2020, 2021, 2022, 2023) проводився онлайн через оголошений карантин, викликаний епідемією COVID-19, а 2022 рік докорінно змінив життя українців до 24 лютого і після, коли РФ розпочала масштабне вторгнення до України з метою покращення ефективності засвоєння знань і умінь студентами із «Анатомії людини» нами вперше створена електронна база мікропрепаратів до лабораторних робіт, рис. 2.

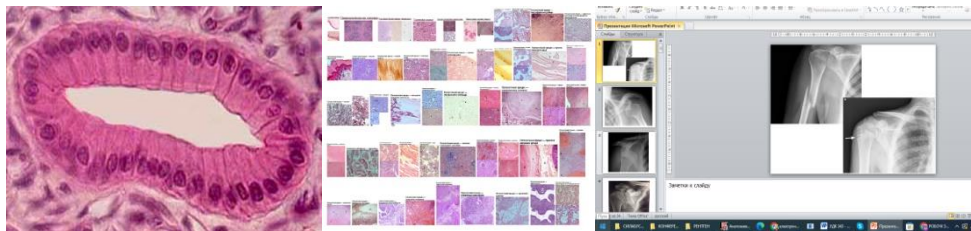

Рис. 2. Мікропрепарати для лабораторних робіт з «Анатомія людини»

Розроблено робочий зошит для лабораторного практикуму з навчальної дисципліни «Анатомії людини» та впроваджено в навчальний процес 2022-2023 рр. (рис. 3).

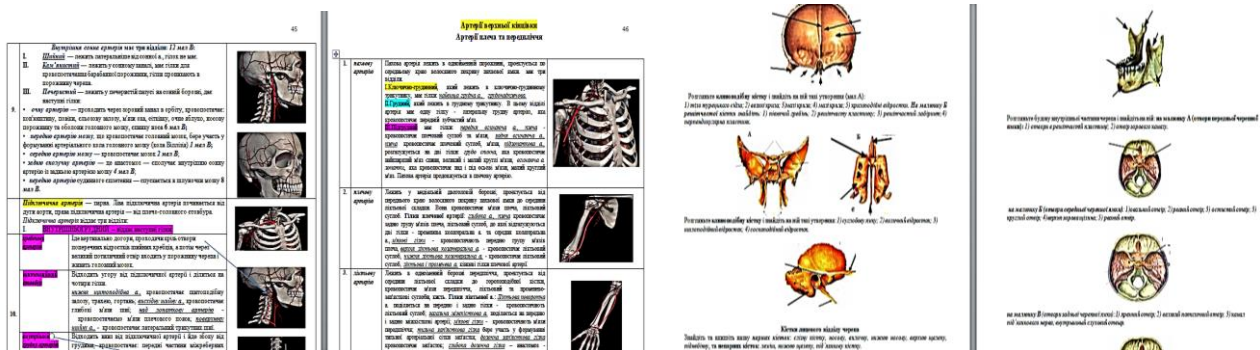

Рис. 3. Елементи робочого зошита для лабораторного практикуму з навчальної дисципліни «Анатомії людини»

При проведенні лекційних та лабораторних занять було застосовано мультимедійні технології, та впроваджено 3D атлас. У цьому збірнику 3D атласів зібрані найкращі мобільні програми, доступні для смартфонів, планшетів та настільних комп'ютерів та спрямовані на вивчення цієї складної дисципліни за сучасними методиками, що дозволяють побачити розташування внутрішніх органів людини у 3D - режимі рис.4.

Рис. 4. Збірник 3D атласів

Отож, ведення робочих зошитів під час лабораторних занять звільнює навчальний час від механічної роботи, оскільки вони містять основні записи, таблиці, схеми, німі малюнки тощо; вони дають змогу урізноманітнити види організації пізнавальної діяльності студентів; залучають до роботи різні види пам'яті, сприйняття будучи студент візуал, аудіал чи кінестетик; істотно полегшують діяльність студентів і на занятті, і під час підготовки до нього.

У швидкозмінному освітньому ландшафті використання потенціалу сучасних технологій стало необхідним для підвищення ефективності записів лекційних занять, які позитивно впливають на навчальний процес та успішність студентів рис. 5. Крім того, записані відеолекції пропонують технологічні переваги, які покращують навчання студентів порівняно з традиційними лекціями в аудиторії. Перевагами записаних відео лекцій є:

- Гнучкість записаних лекцій: Онлайн-відеоуроки дозволяють записувати лекції. Таким чином, студенти можуть переглядати записані відео в будь-який час, враховуючи хронотип, що сприяє їхньому розумінню.
- Покращені можливості конспектування: Технологія запису лекцій допомагає вдосконалити навички конспектування, полегшуючи ведення конспекту під час онлайн-лекцій і опісля заняття.
- Самостійне навчання: Асинхронні заняття дозволяють студентам встановлювати власний темп навчання.

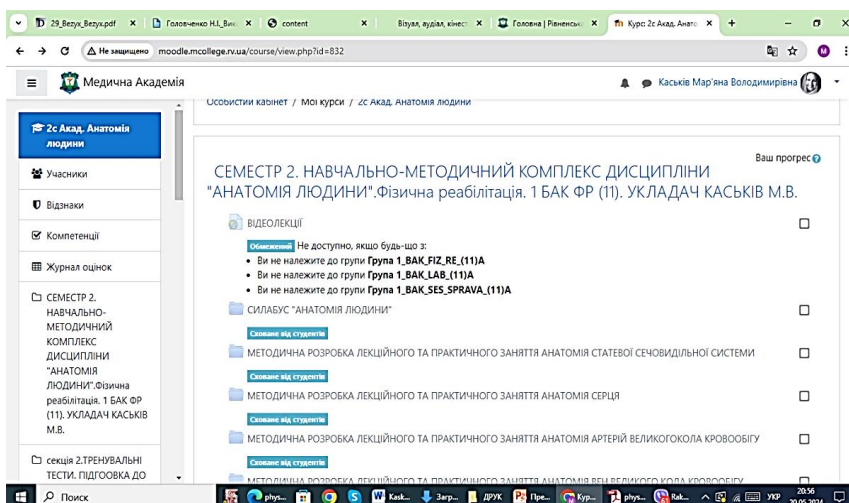

Рис. 5. Moodle – безкоштовна, відкрита (Open Source) система управління навчанням

Висновки. Використання мультимедійних технологій на лабораторних заняттях не замінює роботу з мікроскопом, атласами. Проте в поєднанні з традиційними методичними прийомами, дає низку переваг: студенти при вивченні фундаментальних дисциплін краще сприймають матеріал, зростає зацікавленість, індивідуалізація і мотивація навчання, відбувається розвиток творчих здібностей, скорочення видів роботи, що стомлюють студентів, динамічне подання матеріалу, формування кращої самооцінки студентів та створення умов для самостійної роботи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Безсонюк О. О. Нові інформаційні технології навчання як засіб активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів /О. О. Безсонюк, В. Є. Лукін //Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: зб. наук. праць. – Київ Вінниця, 2014. – Вип. 5. – С. 394–397.
2. Біла Т. О. Підготовка інтелектуальної еліти в Україні та використання мультимедіа-технології/Т. О. Біла. – Миколаїв: Вид-во МФ НаУКМА, 2000. – Т. 7. – 156 с.
3. Биков В. Ю. Засоби навчання нового покоління в комп'ютерно орієнтованому навчальному середовищі /В. Ю. Биков, Ю. О. Жук// Комп'ютер в школі та сім'ї. – 2005. – № 5. – С. 20–24.
4. Енциклопедія освіти / [гол. ред. В.Г. Кремень]. – К.: Юрніком Інтернет, 2008. – 1040 с.